

СТАТИСТИКА ЗВЕРНЕНЬ ПРО БУЛІНГ

109 ТИСЯЧ

Стільки зафіксовано звернень до психологів через цькування у школах за 2017 рік

39%

звернень від дітей

29%

звернень від вчителів

27%

звернень від батьків

5%

звернень від сторонніх людей

СИСТЕМА ШТРАФІВ ЗА БУЛІНГ У ШКОЛАХ

від 40 до 850 грн

За моральне або фізичне насильство та агресію у будь-якій формі

від 850 до 1700 грн

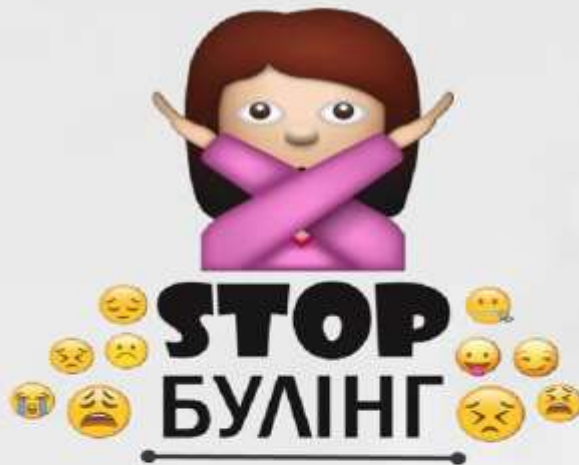
За приховування фактів булінгу вчителями

від 1700 до 3400 грн

За цькування неповнолітнього з особливою жорстокістю

Булінг – агресивна поведінка дітей шкільного віку, яка призводить до цькування іншої дитини з метою приниження, залякування та демонстрації сили.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ БУЛІНГУ:

- 🙄 У дитини мало або взагалі немає друзів.
- 🙄 Боїться ходити до школи/брати участь у заходах з однолітками.
- 🙄 Ходить до школи довгим «нелогічним» шляхом.
- 🙄 Втрачає інтерес до навчання/починає погано вчитися.
- 🙄 Приходить додому сумна, зі сльозами.
- 🙄 Постійно відмовляється йти до школи, посилаючись на погане самопочуття.
- 🙄 Погано спить.
- 🙄 Втрачає апетит, стає тривожною, має низьку самооцінку.
- 🙄 Просить додаткові гроші на кишенькові витрати (щоб відкупитися від агресора).

ФІЗИЧНІ ОЗНАКИ БУЛІНГУ:

- 🙄 Поламани іграшки.
- 🙄 Образи в соціальних мережах.
- 🙄 Розірвані зошити та підручники.
- 🙄 Жувальна гумка у волоссі.
- 🙄 Брудний /наповнений сміттям рюкзак.
- 🙄 Зламани окуляри.
- 🙄 Відео знущання над жертвою.
- 🙄 Шкільна форма у крейді.
- 🙄 Фізичні знущання: синці, вирване волосся.
- 🙄 Одяг, зіпсований фарбою/іншою рідиною.

ХТО І ЯК ВІДПОВІДАТИМЕ ЗА БУЛІНГ В УКРАЇНІ?

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типові ознаки булінгу (цькування):

- **систематичність** (повторюваність) діяння
- **наявність сторін** – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності)
- **дії або бездіяльність кривдника**, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого

Відповідальність згідно статті 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення

- **штраф** від 50 до 200 мінімумів доходів громадян (від 850 до 3 400 гривень)
- **громадські роботи** від 20 до 60 годин
- **виправні роботи** на строк до одного місяця з відрахуванням до 20 % заробітку

Хто несе відповідальність?

- **діти, які досягли 16 років**
- **батьки** або особи, які їх замінюють у випадку, коли дитина, яка вчинила булінг, не досягла 16 років
- **керівник закладу освіти** у разі неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування)
- **учасники освітнього процесу**

Національна дитяча «гаряча» лінія
116 111 (з мобільного) або 0 800 500 225 (зі стаціонарного)
Анонімно. Безкоштовно. Конфіденційно.

ЯК ДОПОМОГТИ БУЛЕРУ?

ПОРАДИ ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ

Запропонуйте булеру стати вашим особистим помічником на один день. Давайте різні завдання, в т.ч. ті, які потребують комунікації з його "жертвою"

Гра "вгадай емоцію".
Пропонуйте емоцію, а діти намагатимуться або показати її без слів, або, навпаки, передати через інтонацію

Розіграйте ситуації за допомогою лялькового театру, де булер і його жертва в якийсь з моментів можуть "помінятися місцями"

Облаштуйте в класі "живий куточок", в певні дні місяця доглядати за тваринкою має булер

Глобальне опитування про буллінг (знуцання у школах)

Кількість респондентів:
2117
дата опитування:
14.04.2016

Чому відбувається таке явище, як буллінг?

Найгірше у булінгу те, що він вкрай негативно впливає:

37%
дорослі ігнорують

22%
свій варіант

28%
через характер деяких дітей

3%
середовище для навчання

88%
емоційний і фізичний стан

Глобальне опитування про буллінг (знуцання у школах)

Кількість респондентів:
2117
дата опитування:
14.04.2016

Буллінг — це явище, коли діти у школі постійно і цілеспрямовано знущаються з інших дітей, сміються над ними, цькують та ображають. Дані з опитувань U-Report у різних країнах увійшли у глобальний звіт про буллінг для Генеральної асамблеї ООН. — Чи є така проблема в Україні?

11%
ні

89%
так

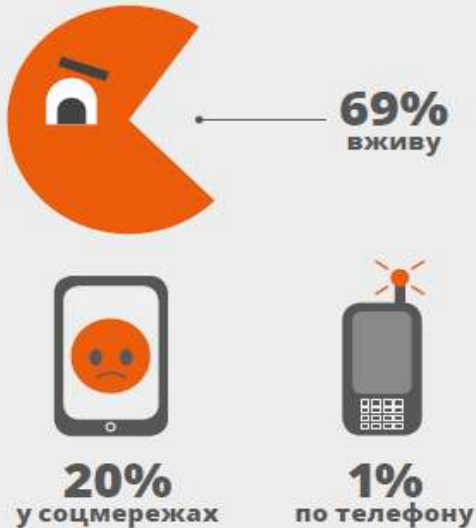
Глобальне опитування про буллінг (знущення у школах)

Кількість респондентів: 2117
дата опитування: 14.04.2016

Які випадки буллингу найбільше поширені в Україні?

Щоби викоринити явище буллингу, потрібно:

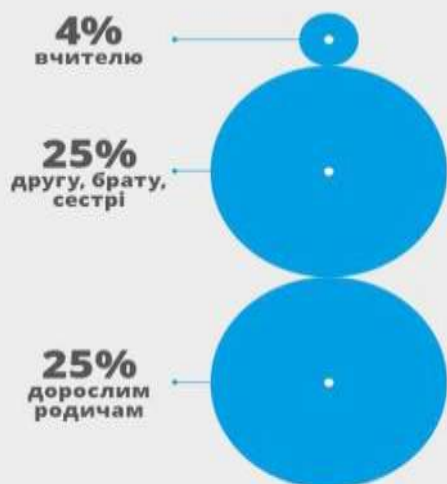

Глобальне опитування про буллінг (знущення у школах)

Кількість респондентів: 2117
дата опитування: 14.04.2016

Кому Ви розповіли про випадки знущання дітей?

36% нікому не розповіли

СКАЖИ БУЛІНГУ "НІ"

ШКОЛА МАЄ БУТИ ВІЛЬНОЮ ВІД НАСИЛЬСТВА

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого

булінг

850 - 1 700 грн
штрафу

20 - 40 годин
громадських робіт

булінг, вчинений групою осіб або повторно протягом року

1 700 - 3 400 грн
штрафу

40 - 60 годин
громадських робіт

неповідомлення керівником закладу освіти про випадки булінгу

850 - 1 700 грн
штрафу

до **1** місяця
виправних робіт
із відрахуванням
до **20%** заробітку

0 800 213 103
wiki.legalaid.gov.ua

МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ

ЯКЩО ВАША ДИТИНА АГРЕСОР

Знаю!
Дію!
Захищаю!

- Відверто поговоріть з дитиною про те, що відбувається, з'ясуйте мотивацію її поведінки;
- Уважно вислухайте дитину, з повагою поставтеся до її слів;
- Поясніть дитині, що її дії можуть бути визнані насильством, за вчинення якого наступає відповідальність*;
- Чітко і наполегливо попросіть дитину припинити таку поведінку, але не погрожуйте обмеженнями і покараннями. Повідомте їй, що будете спостерігати за її поведінкою;
- Зверніться до шкільного психолога і проконсультуйтеся щодо поведінки своєї дитини під час занять – агресивна поведінка і прояви насильства можуть бути ознакою серйозних емоційних проблем.

Пам'ятайте, дитина-агресор не зміниться відразу! Це тривалий процес, який потребує витримки і терпіння!

*Доки дитині не виповнилось 18 років, відповідальність за її вчинки несуть батьки. Пам'ятайте, якщо ваша дитина порушує права іншої дитини, вчиняючи над нею насильство (булінг), батьки можуть бути притягнуті до адміністративної, кримінальної або цивільної відповідальності.

МАЄШ ПИТАННЯ?

Проект Мін'юсту "Я МАЮ ПРАВО!" навчає громадян користуватися своїми правами та захищати їх у разі порушення

0 800 213 103

Єдиний контакт-центр системи безоплатної правової допомоги*

Звернутися за консультацією можуть як діти, так і їх батьки, учителі

pravo.minjust.gov.ua

Інформаційний центр з надання правової допомоги

*Цілодобово та безкоштовно в межах України

ЗУПИНИМО БУЛІНГ РАЗОМ!

**ЗАХИЩАЙ СВОЇ ПРАВА
РАЗОМ З МІН'ЮСТОМ!**

#ПЕРЕМОГА

#СтопБулінг

ЗАКОНОПРОЕКТ 8584 «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН
ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ
ЩОДО ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ» ПРИЙНЯТО

Вперше в законодавстві було
закріплено поняття **булінг** (цькування)

Введено адміністративну
відповідальність за вчинення булінгу:
штрафи (від 850 до 3400 грн.)
громадські роботи (від 20 до 60 год.)
виправні роботи (до 1 місяця)

Здобувачі освіти, які постраждали
від булінгу (цькування), стали його
свідками або вчинили булінг
отримають право на соціальні
та психолого-педагогічні послуги

Керівник закладу освіти:

- розглядає заяви про випадки булінгу
- приймає рішення про проведення розслідування
- скликає засідання комісії для прийняття рішення за результатами розслідування та вживає відповідних заходів реагування
- повідомляє підрозділам Національної поліції, службі у справах дітей про випадки булінгу

Посадові особи Національної поліції
складають протокол про вчинення
адміністративного правопорушення
та надсилають його до суду
Суд ухвалює рішення про накладення
стягнення

ІЗ ТЕКСТОМ ЗАКОНОПРОЕКТУ МОЖНА ОЗНАЙОМИТИСЯ ЗА ПОСИЛАННЯМ:

МАЄШ ПИТАННЯ?
PRAVO.MINJUST.GOV.UA

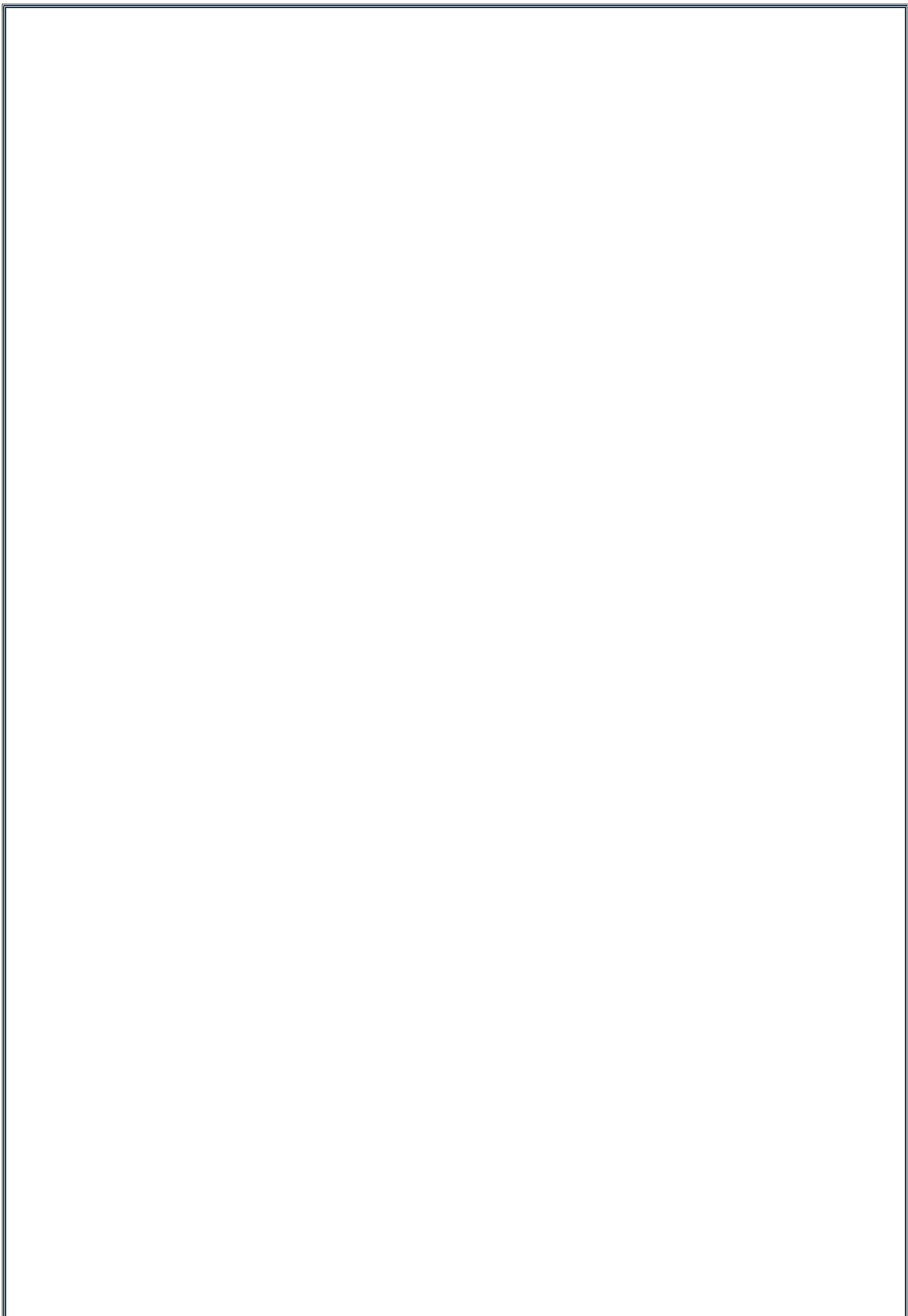
044 364 23 93

ЄДИНИЙ БАГАТОКАНАЛЬНИЙ
ТЕЛЕФОННИЙ НОМЕР
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

0 800 213 103

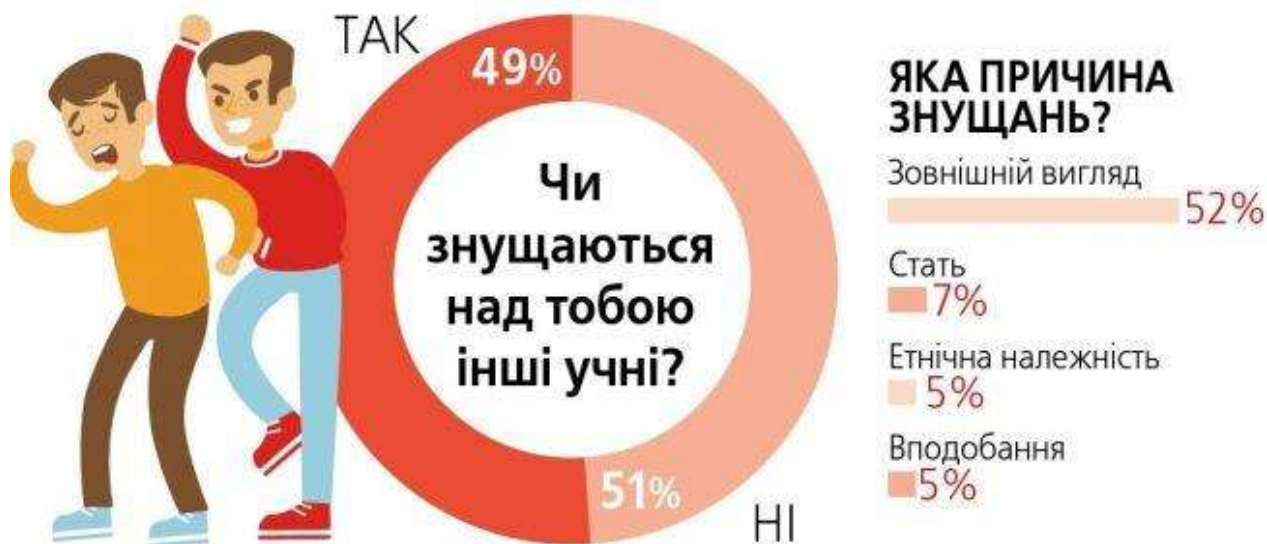
ЄДИНИЙ КОНТАКТ-ЦЕНТР
СИСТЕМИ БЕЗОПЛАТНОЇ
ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

ДИТЯЧА ЖОРСТОКІСТЬ У ЦИФРАХ

Хоча б раз були жертвами насилля однолітків або старших дітей 49% школярів. Це дані українського дослідження Report. За кордоном ситуація ще гірша: 89% неповнолітніх піддавалися насиллю в шкільному колективі

ЧИ РОЗПОВІЛИ КОМУСЬ ПРО ЦЕ?

НАЦІОНАЛЬНА ДИТЯЧА «ГАРЯЧА» ЛІНІЯ

Не знаєш, до кого звернутися з питанням чи з проблемою? За цими телефонами правозахисники центру «Ла Страда» підтримають і дадуть пораду:
0-800-500-255 зі стаціонарного телефону
або **116-111** з мобільного усіх операторів.

ЗУПИНИМО БУЛІНГ РАЗОМ!

